

Rocznica Grunwaldu w całym kraju

Przodkom w hołdzie wrogom ku uwadze

Już w ciągu godzin popołudniowych nadeszły do Warszawy wiadomości z całego kraju o niezwykle imponującym przebiegu uroczystości urządzonych przez różne organizacje społeczne, polityczne, kombatanckie w rocznicę Grunwaldu.

Wszędzie olbrzymie tłumy uczestników, duży entuzjazm, pełna gotowość oraz znany już na całym świecie spokój, umiar i godność stanowiska manifestujących tłumów.

Przodkom w hołdzie — wrogom ku przestrodze! Gdy zostaniemy sprowokowani, powtórzmy drugi Grunwald — z pełnymi konsekwencjami zwycięstwa! Oto główne hasła i myśli przewodnie tegorocznych obchodów.

Uroczystości grunwaldzkie odbyły się w bardzo wielu wsiach.

Podkreślić należy dużą ilość urządzonych obchodów przez Stow. Młodz. Katolickiej zwłaszcza na Wileńszczyźnie, gdzie manifestacje odbyły się we wszystkich miejscowościach, w których pracują oddziały Stow. Młodz. Katolickiej oraz uroczystości urządzone przez Stronnictwo Narodowe i Polski Związek Zachodni.

GDYNIA, 16. 7. Społeczeństwo Gdyni wraz z przebywającymi na wybrzeżu letnikami oraz z przybyłymi wycieczkami obchodziło bardzo uroczyste w godzinach wieczornych w sobotę rocznicę zwycięstwa pod Grunwaldem. — Manifestacja odbyła się w Hali Targów Gdynskich, która nie mogła pomieścić przybyłych tłumów. — Manifestacja odbyła się z inicjatywy P. Z. Z.

TCZEW, 16. 7. Społeczeństwo Tczewa przybyło na uroczystą akademię grunwaldzką urządzoną przez P. Z. Z. w sali Hali Miejskiej dnia 15 bm. w godzinach wieczornych. W akademii wzięła udział orkiestra wojskowa, chór „Halka”, który m. i. odśpiewał „Bogurodzicę”. Został wygłoszony referat p. t. „Pomorskie w walce z naporem germańskim”. Na zakończenie manifestacji odśpiewano hymn narodowy.

GRUDZIĄDZ, 16. 7. Staraniem Polskiego Związku Zachodniego odbyły się w Grudziądzu dwie akademie grunwaldzkie. Jedną w Domu Żołnierza, drugą w sali Teatru Miejskiego, gdzie wygłosił prelekcję autor słynnej już dzisiaj książki „Ziemia gromadzi prochy” Józef Kisielewski, przybył specjalnie na akademię do Grudziądza. Przebieg akademii nadzwyczaj podniosły.

TORUŃ, 16. 7. Okręg Pomorski P. Z. Z. urządził w Toruniu w pełnej sali Teatru Ziemi Pomorskiej manifestację publiczną zwycięstwa grunwaldzkiego, na której wygłosił przemówienie ks. Nowakowski p. t. „Drugi Grunwald”.

BYDGOSZCZ, 16. 7. Komitet Organizacji Niepodległościowych oraz Polski Związek Zachodni w Bydgoszczy urządził pięć uroczystych akademii, w sali Sokoła dla organizacji kolejowych F. P. T. K. w sali KPW dla organizacji PKK w sali Kleinerla dla kół LOPP, w sali Domu Społecznego dla organizacji niepodległościowych oraz dla społeczeństwa, wreszcie drugą akademię w sali Kleinerla dla kół P. Z. Z. Przebieg wszystkich akademii imponujący.

CHOJNICE, 16. 7. W auli szkoły powszechnej w Chojnicach odbyło się staraniem koła P. Z. Z. uroczyste zebranie poświęcone rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem. Po odśpiewaniu pieśni

„Bogurodzica” przez chór „Lutni” nastąpiły deklamacje, produkcje „Lutni” oraz orkiestry wojskowej. Nie szczędzono oklasków punktom programu wykonanym przez Legię Akademicką, która stała się ponownie przedmiotem owacji licznie zebranego społeczeństwa Chojnic.

GNIEZNO, 16. 7. W przepełnionej sali kinoteatru „Słońce” odbyła się manifestacja grunwaldzka, urządzona przez Str. Narodowe. Przemawiali red. Szczesny Ryszard z Poznania i dr. Piotrowski.

KARTUZY, 16. 7. W rocznicę zwycięstwa grunwaldzkiego odbyły się w Sierakowicach w powiecie kartuskim dnia 15 b. m. w godzinach wieczornych capstrzyk, w którym wzięły udział oddziały wojskowe, straż graniczna, PW, KPW, Obóz Pracy PWK, Straż Pożarna, organizacje społeczne oraz niezliczone tłumy publiczności. Wieczorne uroczystości zakończono „ogniskiem”, urządzonym przez członkinie Obozu Pracy. Dnia 16 odbyło się uroczyste nabożeństwo, akademie na rynku oraz defilada oddziałów ojskowych i PW.

WEJHEROWO, 16. 7. Dnia 16 bm. odbył się staraniem Stronnictwa Narodowego obchód grunwaldzki połączone ze zjazdem powiatowym Stronnictwa. Po zbiórce udano się pochodem do kościoła farnego na uroczyste nabożeństwo. W czasie nabożeństwa został poświęcony proporzec drugiego koła Str. Nar. W sali Pruskińskiego odbyła się publiczna akademie, przy bardzo tłumnym udziale społeczeństwa wejherowskiego oraz przybyłych na zjazd członków stronnictwa. Po wspólnym obiedzie na Strzelnicy odbyła się zabawa.

PRZEMYSŁ, 16. 7. Z inicjatywy Str. Nar. odbyła się w sali Sokoła duża manifestacja grunwaldzka. Przemawiali mgr. Bilan i dr. Kropiński. Wśród dużego entuzjazmu uchwalono rezolucję.

TARNÓW, 16. 7. Staraniem Str. Nar. odbył się w Tarnowie uroczysty obchód zwycięstwa polskiego oręza pod Grunwaldem. Po uroczystym nabożeństwie w kat. drze odbyła się akademie w sali „Gwiaździst”.

TUCHÓW, 16. 7. Z inicjatywy Str. Nar. odbyły się w powiecie tarnowskim dwie uroczystości grunwaldzkie w Tuchowie i Wojniczu.

LWÓW, 16. 7. Stronnictwo Narodowe, Narodowa Organizacja Kobiet i Zj. Zaw. „Praca Polska” urządziły we Lwowie uroczystości grunwaldzkie w sali „Sokoła”. Uroczysta akademie grunwaldzka została poprzedzona nabożeństwem odprawionym w kościele OO. Dominikanów.

BIELSKO, 16. 7. Tegoroczne uroczystości rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem były specjalnie manifestacyjnie obchodzone w Bielsku. Przypadła bowiem również rocznica 25-letnia pamiętnych chwil, kiedy to w roku 1914 rozruchowane gromady Niemców bielskich nie chciały dopuścić oddziałów Sokoła polskiego do Domu Polskiego. Doszło wówczas do krwawych zająć w czasie których obficie polała się krew polska. Uroczystości grunwaldzkie rozpoczęto nabożeństwami odprawionymi w kościołach w Bielsku i Białej. Następnie odbyła się wielka manifestacja narodowa na rynku, przy współudziale wszystkich organizacji polskich, przemarsz ulicami miasta i defilada przy ul. Trzeciego Maja. Wieczorem odbyła się akademie w Teatrze Miejskim.

LUBLIN, 16. 7. Lublin uczcił rocznicę zwycięstwa pod Grunwaldem dużą akademią urządzoną przez Stronnictwo Narodowe w sali Teatru Miejskiego. Referat wygłosił b. sen. Kozicki. Akademię zakończono odśpiewaniem hymnu narodowego i hymnu młodzieży.

WŁOCŁAWEK, 16. 7. Dla uczczenia rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem, odbyła się we Włocławku akademie zorganizowana przez Stronnictwo w sali Tow. Wioślarskiego, na którą przybyły wszystkie warstwy społeczeństwa polskiego, żywiłowo manifestując przeciw Niemcom.

BIAŁYSTOK, 16. 7. Uroczystości rocznicy bitwy pod Grunwaldem rozpoczęto w Białymstoku nabożeństwem, odprawionym na intencję zwycięstwa oręza polskie. Następnie odbyła się staraniem zarządu grodzkiego Stronnictwa Narodowego akademie w sali kinoteatru „Świt” przy bardzo licznych udziałach społeczeństwa białostockiego.

CZĘSTOCHOWA, 16. 7. W Częstochowie odbyła się akademie urządzona przez Stronnictwo Narodowe w sali katedralnej pod hasłem „Powtórzmy Grunwald”. Przemawiał m. in. red. Czapiewski z Poznania.

KALISZ, 16. 7. Stronnictwo Narodowe i „Praca Polska” urządziły w Kaliszu akademię grunwaldzką we własnej sali przy ul. Babinej.

Po zaprzeczeniach niemieckich

Urządowe włoskie potwierdzenie przesiedlenia Niemców z Tyrolu

RZYM, 16. 7. Polemizując z głosami prasy zagranicznej, a w szczególności z wywodami „Le Temps” na temat wysiedlenia Niemców z poł. Tyrolu, „Giornale d'Italia” w swoim dzisiejszym artykule potwierdza w całej rozciągłości fakt zawarcia umowy niemiecko - włoskiej, której przedmiotem jest zupełne odniemienie Tyrolu południowego.

Francuska misja Wojskowa w Turcji

ISTAMBUL, 16. 7. Dziś rano przybyła tu francuska misja wojskowa z gen. Huntzinger na czele. W skład misji wchodzi szereg wyższych oficerów. Misja została powołana przez generałów tureckich. W godzinach wieczornych członkowie misji francuskiej odjechali do Ankarę.

Metropolita Jałbrzykowski poddał się operacji

WILNO, 16. 7. W dniu wczorajszym J. E. Ks. Arcybiskup Metropolita Jałbrzykowski poddał się operacji w klinice św. Józefa. — Przed odjazdem do kliniki przyjął on Ostatnie Sakramenty, wiaty i namaszczenie Olejami z rąk J. E. Ks. Biskupa sufragana Michalkiewicza, który dokonał ceremonii w asyście Kapituły Metropolitalnej i grona kapłanów. Wkrótce po tym udał się do kliniki św. Józefa, gdzie profesor Michajda w obecności prof. Rutkowskiego z Krakowa dokonał zabiegu chirurgicznego w związku z niedostatecznym funkcjonowaniem nerek.

OPOCZNO, 16. 7. Stronnictwo Narodowe urządziło w sali domu parafialnego w Kłowie akademie grunwaldzką, dla licznie zebranej ludności wiejskiej. Przemawiał mgr. Borowski. W szeregu innych wsi powiatu opoczyńskiego odbyły się lokalne uroczystości grunwaldzkie.

ZAMOŚĆ, 16. 7. Rocznicę zwycięstwa grunwaldzkiego uczcił Zamość z inicjatywy Stronnictwa Narodowego manifestacyjnym zebraniem w sali kinoteatru „Jutrzenka”.

RADOMSKO, 16. 7. Specjalnie zorganizowany komitet uroczystości grunwaldzkich w Radomsku urządził wielkie manifestacje w dniu 16 bm., w których wzięły udział wszystkie organizacje Radomska, jak również niezliczone tłumy publiczności. Po zbiórce organizacyj na Placu 3-go Maja udano się na nabożeństwo do kościoła parafialnego. Następnie odbyła się publiczna manifestacja na Placu Trzeciego Maja, w czasie której dano kilkakrotnie niedwuznaczny wyraz pełni pogotowia w stosunku do zaborczych planów Niemiec. Uroczystość zakończono pochodem przez ulice miasta.

Komitet Uroczystości Grunwaldzkich w Radomsku wydał apel do społeczeństwa składania w dniach od 17 bm. do 23 bm. starzych metali, złomu i odpadków żelaza.

W dalszym ciągu dziennik pisze: „Zawarte między Włochami, a Niemcami porozumienie ma na celu nie wysiedlenie ludności niemieckiej, lecz spokojną emigrację, która odbywać się będzie w atmosferze przyjaźni. Emigracja ta będzie bezwzględnie dobrowolna. Głównym celem porozumienia jest usunięcie nawet drobnych trudności o charakterze narodowościowym, które mogłyby się kiedyś pojawić”.

W rzymskich kołach dyplomatycznych zwracają w związku z tym uwagę, że wiadomości o wymianie ludności niemiecko - włoskiej zostały po ich pojawieniu się zdementowane przez urzędowe czynniki niemieckie i napiętnowane jako „oszczerstwo, mające na celu wzniecenie niezgody między partnerami „osi”.

W rzymskich kołach dyplomatycznych zwracają w związku z tym uwagę, że wiadomości o wymianie ludności niemiecko - włoskiej zostały po ich pojawieniu się zdementowane przez urzędowe czynniki niemieckie i napiętnowane jako „oszczerstwo, mające na celu wzniecenie niezgody między partnerami „osi”.

Popisy lotnicze w Gdyni

Jubileusz Aeroklubu Gdańskiego

GDYNIA, 16. 7. Z okazji 10-lecia Aeroklubu gdańskiego, odbyły się w Gdyni w dniu 16 bm. wielkie popisy lotnicze, na które przybyło około 30.000 osób z Gdyni i wybrzeża. Popisy te należały do jednych z największych w Polsce i zorganizowane były w skali dotychczas niespotykanej.

Na pięknie udekorowanym lotnisku w Rumii-Zagórzcu stały wszystkie samoloty, które wzięły udział w 4-tych zlotach do morza w liczbie 120 maszyn. Program popisów lotniczych wypełniły produkcje szybowa „Wrona-Bis”, pilotowanego przez p. Dobrowolskiego, ponadto akrobacje szybowa „Bak”, na którym popisy wykonał jego konstruktor p. Kocjan oraz popisy szybowa wycy nowego „Czajka”, pilotowanego przez znanego pilota p. Góre.

Po popisachszybowcowych, zorganizowanych z okazji 5-cio lecia morskiego koła szybowniczego w

5 osób zabitych kilkadziesiąt rannych

w katastrofie kolejki Wilanowskiej

W dniu 16 bm., około godz. 21 wydarzyła się katastrofa kolejowa na kolejce wilanowskiej. Po między Powsinem a Klarysewem zderzyły się dwa pociągi motorowe kolejki. Wskutek zderzenia 6 wagonów zostało rozbitych. Wskutek katastrofy wybuchł w wagonach pożar.

Na miejsce wypadku przybyły oddział straży pożarnej z Warszawy, karetki pogotowia ratunkowego, Czerwonego Krzyża i pogotowi prywatnych.

5 osób zostało zabitych, kilkadziesiąt rannych. Ciężiej rannych przewieziono karetkami oraz samochodami prywatnymi i taksówkami do szpitali warszawskich.

Pożar został ugaszony po 3 i pół godz. akcji ratowniczej. Gaszenie pożaru było bardzo utrudnione ze względu na brak wody. Najbliższy zbiornik wody, staw, odległy był od miejsca katastrofy o kilometr.

Na miejsce wypadku przybyły władze śledcze.

„Narodni Listy” zawieszono na 3 tygodnie

PRAGA, 16. 7. Policja niemiecka zawiesiła na okres 3 dni „Narodni Listy”, organ komitetu wspólnoty narodowej. Powodem konfiskaty było ogłoszenie przez „Narodni Listy” felietonu p. t.

„Mówmy po czesku”, zawierającego następujące zdanie: Musimy się pozbyć poniżającego przyzwyczajenia posługiwanie się niepożrebnie językiem niemieckim.

Jak długo Niemcy mogą prowadzić wojnę?

LONDYN, 16. 7. Publicysta Norman Crump zamieszcza w „Sunday Times” artykuł, w którym twierdzi, że wszystkie odpowiednie osobistości III Rzeszy zdają sobie sprawę z tego, że Niemcy

nie mogą prowadzić wojny dłużej niż w ciągu kilku miesięcy.

Przed wszystkim gospodarka niemiecka nie będzie zdolna do potężnego wysiłku, jakiego wymaga współczesna wojna.

Lot 2.000 gołębi na trasie Tallin — Warszawa

TALLIN, 16. 7. Dziś o godz. 3 nad ranem z Tallina wypuszczono 2 tysiące polskich gołębi pocztowych do lotu na trasie Tallin —

Warszawa na przestrzeni 1.200 km. Lot ten, największy z dotychczasowych w Europie, zarówno ze względu na ilość gołębi, jak i trasę jest dziełem Polskiego Zjednoczenia Stowarzyszeń Hodowców Gołębi, w imieniu których około 100 klatek z gołębiami przywiózł do Tallina prezes tej organizacji prof. Józef Moskała. Protektorat nad tą niezwykłą imprezą objął łaskawie Pan Prezydent R. P.

Punktualnie o godz. 3-ej nad ranem pierwszego gołębia wypuścił sekretarz poselstwa R. P. w Tallinie p. Józef Tyska. Mimo wczesnej godziny start zgromadził liczną gromadę publiczności, a także dziennikarzy estońskich, preda wicielei armii. Pośród gołębi, biorących udział w tej imprezie znajduje się szereg egzemplarzy o bardzo wysokiej wartości, które były już szeregiem długodystansowych lotów.

Popisy lotnicze w Gdyni

Jubileusz Aeroklubu Gdańskiego

GDYNIA, 16. 7. Z okazji 10-lecia Aeroklubu gdańskiego, odbyły się w Gdyni w dniu 16 bm. wielkie popisy lotnicze, na które przybyło około 30.000 osób z Gdyni i wybrzeża. Popisy te należały do jednych z największych w Polsce i zorganizowane były w skali dotychczas niespotykanej.

Na pięknie udekorowanym lotnisku w Rumii-Zagórzcu stały wszystkie samoloty, które wzięły udział w 4-tych zlotach do morza w liczbie 120 maszyn. Program popisów lotniczych wypełniły produkcje szybowa „Wrona-Bis”, pilotowanego przez p. Dobrowolskiego, ponadto akrobacje szybowa „Bak”, na którym popisy wykonał jego konstruktor p. Kocjan oraz popisy szybowa wycy nowego „Czajka”, pilotowanego przez znanego pilota p. Góre.

Po popisachszybowcowych, zorganizowanych z okazji 5-cio lecia morskiego koła szybowniczego w

Gdyni, nastąpiły popisy maszyn motorowych.

Akrobacje powietrzne, które stanowiły najbardziej emocjonującą część zawodów, rozpoczęła jedna z nielicznych kobiet-pilotek w Polsce p. Wojtulanisówna. W dalszym ciągu do popisów akrobacyjnych wystartowała słynna trójka Aeroklubu warszawskiego, która zademonstrowała akrobacje w kluczu, na maszynach RWD 10.

Głównym programem był popis trójki maszyn myśliwskich. Pilotów zademonstrowali na polskich maszynach P. 11 C, brawurowy atak w locie nurkowym i koszącym. Z zapartym oddechem śledzili widzowie masowy skok spadochronowy, zademonstrowany przez 7 skoczków spadochronowych LOPP pod dowództwem swego instruktora p. Dobrowolskiego.

Popisy zakończyły się startem jubileuszowej eskadry Aeroklubu gdańskiego, złożonej z 5 maszyn morskiego koła szybowniczego w

REDAKCJA: Warszawa Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny).
ADMINISTRACJA: Warszawa, Marszałkowska 74 — Zarząd i buchalteria tel. 9-24-78. — Dział ogłoszeń tel. 9-24-78. — Prenumerata tel. 9-09-93. — Konto rozrachunkowe Nr 2 Konto P. K. O. Nr 23.400.
 Skrzynka Pocztowa 145. Adres telegraficzny: ABC Warszawa Oddział Praski Administracji Białostocka 20 tel. 100.505 czynny godz. 1-20.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź Piotrkowska 92 tel. 278-48. Biuro czynne w godz. 9-19. Poznań 27 Grudnia 2. Włocławek — Cyganki 34. tel. 135. Kalisz, Rzeźnicza 4. tel. 477. Katowice — ul. Starowiejska 3.
PRENUMERATA: miesięczna (z odniesieniem do domu) na prowincji zł. 2.50 miesięcznie; wydanie B wraz z premią zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00 Wyd. B (z premią książkową) 5.50.
 Za zwrot nadesłanych, a nie zamówionych rekwizytów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości i milimetr przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-ej stronie — 1 zł. w tekście (wśród artykułów) 80 gr. w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr. na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Nekrologi 30 gr. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł. opisy specjalne — 3 zł. Lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Marszałkowska 74. Biuro czynne od godz. 8 rano do 4 po poł. Tel. 924-78.

Redaktorzy działów: Jan Korolec — publicysta polityczna, Jan Wyszynski — dział zagraniczny, informacje polityczne i sprawozdania sądowe, Antoni Szperlich — dział gospodarczy i miejski, Stanisław Włodek — informacje i depesze nocne, Andrzej Płodowski — dział prowincjonalny, sportowy i akademicki, Witold Domański — dział kulturalny, Stanisław Cieciński — kierownik działu ogłoszeń.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.

Oddito w „Drukarni Literackiej”, Warszawa, Al. Jerozolimskie 121